

61984J0249

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (neljäs jaosto) 3 päivänä lokakuuta 1985. - Ministère public ja ministère des Finances vastaan Venceslas Profant. - Cour d'appel de Bruxellesin esittämä ennakkoratkaisupyyntö. - Maahantuonnista kannettava arvonlisävero - Soveltaminen yksityisautoihin. - Asia 249/84.

Oikeustapauskokoelma 1985 sivu 03237

Espanjank. erityispainos sivu 01095

Ruotsink. erityispainos sivu 00315

Suomenk. erityispainos sivu 00329

Tiivistelmä

Asianosaiset

Tuomion perustelut

Päätökset oikeudenkäyntikuluista

Päätöksen päätösosa

Avainsanat

1. Verotus - Lainsäädännön yhdenmukaistaminen - Liikevaihtovero - Yhteinen arvonlisäverojärjestelmä - Ajoneuvojen maahantuonnista kannettava vero - Sisäinen vero - Tulleja ja vaikutukseltaan vastaavia maksuja koskevat määräykset - Soveltumattomuus

(ETY:n perustamissopimuksen 12, 13 ja 95 artikla)

2. Verotus - Lainsäädännön yhdenmukaistaminen - Liikevaihtovero - Yhteinen arvonlisäverojärjestelmä - Kuudennessa direktiivissä säädetyt vapautukset - Tavaroiden väliaikaisen maahantuonnin vapautukset - Muissa jäsenvaltioissa asuvien opiskelijoiden suorittama ajoneuvojen väliaikainen maahantuonti - Veron kantaminen - Hylättävyys

(Neuvoston direktiivin 77/388/ETY 14 artikla)

Tiivistelmä

1. Arvonlisävero, jonka jäsenvaltio kantaa moottoriajoneuvon maahantuonnista toisesta jäsenvaltiosta, ei ole perustamissopimuksen 12 ja 13 artiklassa tarkoitettu tuontitulli eikä tällaista tullia vaikutukseltaan vastaava maksu, vaan sitä on pidettävä osana 95 artiklassa tarkoitettua yleistä sisäistä verojärjestelmää, ja sen yhteensoveltuvuutta yhteisön oikeuden kanssa on siten arvioitava kyseisen artiklan perusteella.

2. Jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun kuudennen direktiivin 14 artiklassa säädettyjen maahantuonnin vapautusten toteuttamista ei ole jätetty täysin jäsenvaltioiden viranomaisten harkintaan. Viranomaisten on otettava huomioon tämän alan yhdenmukaistamisen perustavoitteet, kuten erityisesti henkilöiden ja tavaroiden vapaan liikkuvuuden edistäminen ja kaksinkertaisen verotuksen estäminen. Siten jäsenvaltioiden viranomaisten on sovellettava väliaikaisen maahantuonnin käsitettä toisesta jäsenvaltiosta lähtöisin olevien opiskelijoiden käyttämien moottoriajoneuvojen osalta siten, että kyseessä olevien ajoneuvojen kaksinkertaisella verotuksella ei rajoiteta jäsenvaltioiden kansalaisten vapautta opiskella haluamassaan jäsenvaltiossa. Tämän vuoksi yhteisön oikeussäännöllä ja erityisesti kuudennen direktiivin säännöksillä estetään jäsenvaltiota kantamasta arvonlisäveroa toisessa jäsenvaltiossa ostetun moottoriajoneuvon maahantuonnista, kun ajoneuvosta on maksettu arvonlisävero viimeksi mainitussa valtiossa, jossa se on myös rekisteröity, ja kun ajoneuvoa käyttää viimeksi mainitun jäsenvaltion kansalainen, jonka kotipaikka on mainitussa valtiossa mutta joka opiskelee ensin mainitussa jäsenvaltiossa, jossa hänet on merkitty ulkomaalaisrekisteriin opiskelunsa ajaksi. Tässä yhteydessä sillä ei ole merkitystä, onko kyseinen henkilö naimisissa.

Asianosaiset

Asiassa 249/84,

jonka Cour d'appel de Bruxelles on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen ensin mainitussa tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa

Ministère public (virallinen syyttäjä) ja ministère des Finances (valtiovarainministeriö)

vastaan

Venceslas Profant

ennakkoratkaisun ETY:n perustamissopimuksen tavaroiden ja palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten tulkinnasta, jotta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voi ratkaista, onko Belgian arvonlisäverolainsäädäntö yhteensoveltuva näiden määräysten kanssa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja G. Bosco sekä tuomarit P. Pescatore, T. Koopmans, K. Bahlmann ja T. F. O'Higgins,

julkisasiamies: P. VerLoren van Themaat,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet:

- Venceslas Profant, pääasian syytetty, edustajanaan asianajaja J. A. Hardy, Liège,

- Belgian kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään Van Helshoecht,

- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään komission oikeudellisen yksikön virkamies D. R. Gilmour,

kuultuaan julkisasiamiehen 10.7.1985 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

Tuomion perustelut

1 Cour d'appel de Bruxelles on esittänyt 26.9.1984 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 16.10.1984, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien perustamissopimuksen määräysten tulkinnasta voidakseen arvioida Belgian liikevaihtoverolainsäädännön yhteensoveltuvuuden perustamissopimuksen kanssa.

2 Kysymys on esitetty rikosoikeudenkäynnissä Venceslas Profantia vastaan tämän kieltäytyttyä maksamasta maahantuonnista kannettavaa arvonlisäveroa kahdesta moottoriajoneuvosta, jotka oli ostettu ja rekisteröity Luxemburgin suurherttuakunnassa mutta joita käytettiin Belgian alueella.

3 Luxemburgin kansalainen Venceslas Profant asui äitinsä luona Diekirchissä Luxemburgissa, kun hän aloitti vuonna 1976 eläintieteen opintonsa Liègen yliopistossa. Vuonna 1981 päättäneiden opintojensa ajan Profantilla oli osoite Liègessä, jonka hän oli ilmoittanut kyseisen kaupungin ulkomaalaisviranomaisille, ja samanaikaisesti hän oli edelleen kirjoilla äitinsä luona Diekirchissä, jonne hän palasi säännöllisesti. Opintojensa jälkeen hän asettui asumaan Luxemburgiin. Vuodesta 1976 vuoteen 1981 Profantilla oli peräkkäisesti käytössään kumpikin kyseisistä ajoneuvoista. Ensimmäinen oli Alfa Romeo -merkkinen auto, joka hänellä oli jo vuonna 1976 ja jonka hän myi vuonna 1979, ja toinen oli Volkswagen-merkkinen auto. Kumpikin ajoneuvo oli ostettu ja rekisteröity Luxemburgissa ja niistä oli maksettu Luxemburgissa arvonlisävero. Vuosien 1976 ja 1981 välisenä aikana ajoneuvoja käytettiin erityisesti Liègen ja Diekirchin välisen matkan ajoon sekä kaupunkiliikenteessä Liègessä. Alfa Romeo myytiin Luxemburgissa luxemburgilaiselle ostajalle. Volkswagenin Profant piti hallussaan, kun hän opintojensa päätyttyä asettui Luxemburgiin.

4 Vuonna 1980 Belgian verohallinto ilmoitti Profantille, että hänen pysyvä asuinpaikkansa oli ollut Liège siitä lähtien, kun hän oli solminut avioliiton vuonna 1978 ja että hänen näin ollen oli maksettava maahantuonnista kannettava arvonlisävero kummastakin ajoneuvosta. Profant oli solminut Luxemburgissa avioliiton 15.9.1978 Charlotte Kaiserin kanssa, joka on Luxemburgin kansalaisuuden saanut Ranskan kansalainen ja joka harjoitti sairaanhoitajan ammattia Liègessä tammikuusta 1978. Puolisot asuivat yhdessä opiskelija-asunnossa Liègessä siihen saakka, kun he palasivat Luxemburgiin. Heidän osoitteensa oli merkitty Liègen kaupungin ulkomaalaisrekisteriin.

5 Belgian Code de taxe sur la valeur ajoutée (arvonlisäverolaki) 40 pykälässä säädetään mahdollisuudesta vapauttaa arvonlisäverosta tiettyjen tavaroiden väliaikainen maahantuonti. Tämän säännöksen perusteella arvonlisäveron soveltamisesta tavaroiden maahantuontiin 27.12.1977 annetussa kuninkaan asetuksessa n:o 7 (arrêté royal no 7 relatif aux importations de biens pour l'application de la TVA, Moniteur belge, 31.12.1977) säädetään, että muun muassa "kulkuneuvojen" väliaikainen maahantuonti on vapautettu arvonlisäverosta tuontimaksujen vapautuksia koskevissa säännöksissä vahvistetuin edellytyksin. Viimeksi mainituissa, 17.2.1960 tehdyllä ministeriön päätöksellä vahvistetuissa säännöksissä myönnetään vapautus ainoastaan

kulkuneuvoille, jotka "luonnolliset henkilöt, joiden pysyvä asuinpaikka on ulkomailla, ovat tuoneet maahan yksityiseen käyttöönsä". Kyseisiä säännöksiä sovellettaessa pidetään henkilöinä, joiden pysyvä asuinpaikka on ulkomailla, muun muassa sellaisia henkilöitä, jotka harjoittavat ammattiaan Belgiassa mutta palaavat vähintään kerran kuukaudessa ulkomaille, koska heidän kotinsa sijaitsee siellä tai, jos kotia ei ole, heidät on siellä merkitty väestörekisteriin. Mainitun ministeriön päätöksen 25 pykälän 3c momentin a kohdan mukaan kodilla tarkoitetaan naimisissa olevien henkilöiden osalta puolisoiden yhteistä asuinpaikkaa.

6 Oikeudenkäyntiasiakirjoista käy ilmi, että mainittujen säännösten nojalla Belgian verohallinto pääsääntöisesti myöntää verottomuuden Luxemburgissa rekisteröityjen moottoriajoneuvojen osalta luxemburgilaisille opiskelijoille, jotka asuvat pysyvästi Luxemburgissa ja opiskelevat Belgiassa sijaitsevassa oppilaitoksessa, mutta tätä etua ei myönnetä naimisissa oleville opiskelijoille, koska näiden kodin katsotaan olevan Belgiassa. Yhteisöjen tuomioistuimessa esillä olevassa kirjallisessa käsittelyssä Belgian hallitus vahvisti aluksi tämän käytännön ja selitti, että verottomuuden myöntämisen edellytykset täyttyivät Profantin osalta avioliiton solmimiseen saakka, mistä lähtien hänen kotinsa katsotaan sijaitsevan puolisoiden yhteisessä asuinpaikassa. Suullisessa käsittelyssä Belgian hallitus korosti kuitenkin, että Belgian viranomaiset epäivät mainitun edun ulkomaalaisilta opiskelijoilta ainoastaan jos osoittautuu, että nämä ovat perustaneet "avioliiton kautta muodostuneen uuden perheysikön kodin" Belgian alueelle.

7 Koska Profant kieltäytyi maksamasta kummastakin autosta vaadittua arvonlisäveroa, häntä vastaan nostettiin syyte Tribunal correctionnel de Liège:ssä, jossa vaadittiin ensisijaisesti kummankin auton määräämistä valtiolle menetetyksi ja toissijaisesti autojen arvoa vastaavien rahamäärien eli 61 565 ja 168 950 Belgian frangin maksamista. Tribunal correctionnel hyväksyi vaatimuksen, ja Cour d'appel de Liège vahvisti sen tekemän päätöksen. Cour de cassation kumosi kuitenkin Cour d'appelin päätöksen sillä perusteella, että päätöksessä ei mainittu asiaan vaikuttaneita oikeussäännöksiä. Asia palautettiin Cour d'appel de Bruxellesin käsiteltäväksi, joka aluksi antoi yksipuolisen tuomion heinäkuussa 1984, ottaen huomioon Cour de cassationin päätöksen. Syytetyn tätä tuomiota vastaan hakema takaisinsaanti johti tämän jälkeen ennakkoratkaisupyynnön esittämiseen.

8 Ennakkoratkaisupyynnöstään Cour d'appel de Bruxelles toteaa aluksi, että veroviranomaisten vaatimusta ei voida hyväksyä siltä osin kuin se koskee Alfa Romeon käyttöä Belgiassa, koska rikosasia on sen osalta vanhentunut. Cour d'appel katsoo, että Volkswagenin käyttöön liittyi seikkoja, joiden johdosta oli perusteltua esittää ennakkoratkaisukysymys yhteisöjen tuomioistuimelle.

9 Kansallinen tuomioistuin esittää aluksi pitävänsä hyvän tavan vastaisena sellaista tulkintaa, jonka mukaan kyseessä ei olisi ollut rikos, jos syytetty avioliiton sijasta olisi avoliitossa, kuten valtiovarainministeriö suullisessa käsittelyssä myönsi. Lisäksi kansallinen tuomioistuin katsoo, että ennen kotipaikkaa ja siitä seuraavaa väliaikaisen maahantuonnin verottomuutta koskevien kysymysten ratkaisemista on syytä todeta, että asian kohteena oleva ajoneuvo oli ostettu Luxemburgissa ja että siitä oli suoritettu yleinen kulutusvero, josta, samoin kuin Belgiassa, käytetään nimitystä arvonlisävero ja jota, samoin kuin Belgiassa, ei voida palauttaa. Näissä olosuhteissa kansallinen tuomioistuin katsoo, että on syytä selvittää, onko tällainen kaksinkertainen verotus, joka kohdistuu Luxemburgin kansalaiseen, joka on ostanut autonsa kotimaassaan ja käyttänyt sitä väliaikaisesti mutta pääasiallisesti Belgiassa, niiden periaatteiden vastainen, jotka kansainvälisissä sopimuksissa on pyritty vahvistamaan.

10 Tässä yhteydessä kansallinen tuomioistuin pohtii kysymystä, voiko asiaan liittyvissä olosuhteissa olla kyseessä tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoittaminen, koska Belgian arvonlisävero vaikuttaa esillä olevassa asiassa läheisesti muistuttavan peiteltyä tullia ottaen huomioon, että verotuksen perusteena oli tavarantoimittajan tuonti Luxemburgista Belgiaan. Näiden kahden valtion välillä ei kuitenkaan ole enää tullirajaa.

11 Kansallisen tuomioistuimen todettua, että asiassa tulee esiin yhteisön oikeuden tulkintaan liittyviä ongelmia, se on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Ovatko 3.7.1969 annetun Belgian arvonlisäverolain säännökset, sellaisina kuin valtiovarainministeriö niitä tulkitsee, esillä olevassa asiassa tavaroiden ja palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevan yhteisön lainsäädännön vastaiset sen vuoksi, että kyseisillä säännöksillä ja erityisesti 23 ja 24 pykälällä perustetaan arvonlisäveron nimityksellä tosiasiallisesti tullit?"

12 Perustamissopimuksen 177 artiklan mukaan ei ole yhteisöjen tuomioistuimen asia tutkia, onko jäsenvaltion veroviranomaisten kansallisesta lainsäädännöstään antama tulkinta yhteensoveltuva perustamissopimuksen kanssa. Yhteisöjen tuomioistuin voi kuitenkin kansallisen tuomioistuimen antamien tietojen perusteella erottaa kansallisen tuomioistuimen esittämästä kysymyksestä siihen sisältyvät yhteisön oikeussääntöjen tulkintaa koskevat ongelmat.

13 Kysymyksen sanamuodosta, tarkasteltuna yhdessä kansallisen tuomioistuimen esittämien perustelujen ja määrittämien tosiseikkojen kanssa, ilmenee, että kysymyksellä pyritään selvittämään, estävätkö tavaroiden vapaata liikkuvuutta ja erityisesti yhteisön sisäisten tullien poistamista koskevat yhteisön säännöt jäsenvaltiota kantamasta maahantuonnin yhteydessä arvonlisäveroa toisessa jäsenvaltiossa ostetusta ajoneuvosta, kun siitä on maksettu arvonlisävero viimeksi mainitussa valtiossa, jossa se on myös rekisteröity, ja kun ajoneuvoa käyttää viimeksi mainitun jäsenvaltion kansalainen, jonka kotipaikka on mainitussa valtiossa mutta joka opiskelee ensin mainitussa jäsenvaltiossa, jossa hänet on merkitty ulkomaalaisrekisteriin opiskelunsa ajaksi.

14 Pääasian syytetty arvioi, että häneltä vaaditun veron ainoa peruste on tavarantoimittajan maahantuonti ja että sitä on näin ollen pidettävä peiteltyä tullina. Belgian hallitus ja komissio väittävät sitä vastoin, että arvonlisäveron kantamista maahantuonnin yhteydessä ei voida rinnastaa perustamissopimuksen 9, 12 ja 13 artiklan mukaiseen tulliin tai vaikutukseltaan vastaavaan maksuun.

15 Tältä osin on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön ja erityisesti sen 5.5.1982 antaman tuomion (asia 15/81, Gaston Schul, Kok. 1982, s. 1409) mukaan arvonlisävero, jonka jäsenvaltio kantaa tavaroiden maahantuonnista toisesta jäsenvaltiossa, on osa yhteistä arvonlisäverojärjestelmää, jonka rakenteesta ja ratkaisevista yksityiskohtaisista säännöistä säädetään yhdenmukaistamista koskevissa neuvoston direktiiveissä, joilla otettiin käyttöön yhdenmukainen verojärjestelmä, joka koskee järjestelmällisesti ja objektiivisin perustein sekä jäsenvaltion alueella suoritettuja liiketoimia että maahantuontia. Tällaista maksua on siten pidettävä osana perustamissopimuksen 95 artiklassa tarkoitettua yleistä sisäistä verojärjestelmää, ja sen yhteensoveltuvuutta yhteisön oikeuden kanssa on arvioitava perustamissopimuksen kyseisen artiklan eikä sen 12 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen perusteella.

16 Näin ollen arvonlisävero, jonka jäsenvaltio kantaa moottoriajoneuvon maahantuonnista toisesta jäsenvaltiossa, ei ole perustamissopimuksen 12 ja 13 artiklassa tarkoitettu tuontitulli eikä tällaista tullia vaikutukseltaan vastaava maksu.

17 Perustamissopimuksen järjestelmässä tavaroiden vapaata liikkuvuutta yhteisön alueella tavantomaisissa kilpailuolosuhteissa käsitellään tullien ja vaikutukseltaan vastaavien maksujen poistamista koskevissa määräyksissä yhdessä sisäisiä veroja ja maksuja koskevien määräysten ja

erityisesti 95 artiklan kanssa. Siten yhteisöjen tuomioistuin tarkasteli edellä mainitussa 5.5.1982 antamassaan tuomiossa miten tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen vaikuttaa veron kertaantuminen, joka johtuu arvonlisäveron kantamisesta sellaisten tavaroiden maahantuonnista, joista jo on kannettu vientijäsenvaltiossa arvonlisävero, jota ei ole palautettu viennin yhteydessä.

18 Komissio väittää, että esillä olevassa asiassa saattaa olla kyse samasta ongelmasta, koska arvonlisäveron kantaminen maahantuonnista on yhteensoveltuva 95 artiklan kanssa ainoastaan, jos huomioon otetaan vientijäsenvaltiossa jo maksetun arvonlisäveron jäljellä oleva määrä. Komissio katsoo kuitenkin, että ongelmaa ei olisi, jos sovellettavan yhteisön oikeuden mukaan maahantuonnista ei voitaisi kantaa arvonlisäveroa sellaisessa tapauksessa, jota esillä oleva asia koskee. Komissio arvioi nimittäin, että tällaista tapausta koskee jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste - 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin (EYVL L 145, s. 1) 14 artiklan 1 kohdan väliaikaiselle maahantuonnille säädetty vapautus.

19 Jotta kansalliselle tuomioistuimelle voidaan esittää kaikki tulkintaa koskevat tiedot, jotka se tarvitsee ratkaistakseen sen käsiteltäväksi saatetun asian, on aluksi tarkasteltava tätä komission väitettä.

20 Kuudennen direktiivin 14 artiklassa säädetään tavaroiden maahantuonnissa kannettavan arvonlisäveron vapautuksista. Kyseisessä säännöksessä tehdään ero tavaroiden lopullisen ja väliaikaisen maahantuonnin välillä. Erityisesti 14 artiklan 1 kohdan c alakohdassa vapautetaan sellaisten väliaikaisen maahantuonnin menettelyyn ilmoitettujen tavaroiden maahantuonti, jotka tällä perusteella vapautetaan tai kolmannesta maasta tuotuina vapautettaisiin tullista. Saman artiklan 2 kohdan mukaan myöhemmillä direktiiveillä vahvistetaan yhteisön verosäännökset 1 kohdassa tarkoitettujen vapautusten soveltamisalan täsmentämiseksi. Näiden sääntöjen voimaantuloon asti jäsenvaltiot voivat "pysyttää voimassa edellä tarkoitettuja säännöksiä vastaavat kansalliset säännökset" ja sopeuttaa ne arvonlisäverotuksessa tapahtuvan kaksinkertaisen verotuksen vähentämiseksi yhteisön alueella.

21 Komissio katsoo, että kuudennen direktiivin 14 artikla kokonaisuudessaan osoittaa, että väliaikaisen maahantuonnin käsitteellä on yhteisöoikeudellinen sisältö, joka jäsenvaltioiden on otettava huomioon, kun ne panevat täytäntöön vapautuksia kansallisessa lainsäädännössään. Tämän yhteisöoikeudellisen sisällön toteamiseksi on komission mukaan syytä viitata yhteisön alueella tiettyjen kulkuneuvojen väliaikaisessa maahantuonnissa sovellettavista verovapautuksista 28 päivänä maaliskuuta 1983 annettuun neuvoston direktiiviin 83/182/ETY (EYVL L 105, s. 59). Vaikka tämä direktiivi on annettu niiden tapahtumien jälkeen, joita esillä oleva asia koskee, siihen sisältyy kuitenkin niiden käsitteiden täsmennyksiä, joita kuudennessa direktiivissä säädetty vapautusten järjestelmä edellyttää. Direktiivin 83/182/ETY 5 ja 7 artiklan mukaan opiskelija, joka poistuu kotimaastaan, ei menetä perhesiteitään eikä olettama hänen pysyvästä asuinpaikastaan kyseisessä maassa muutu sen perusteella, että hän asuu toisessa jäsenvaltiossa suurimman osan vuotta harjoittaakseen opintojaan. Opiskelijan solmima avioliitto ei myöskään muuta tilannetta.

22 Belgian hallitus toteaa aluksi, että direktiivin 83/182/ETY 10 artiklassa säädetään, että jäsenvaltiot toteuttavat direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1984. Lisäksi direktiivissä myönnetään vapautus opiskelijan väliaikaisesti maahantuomalle moottoriajoneuville silloin, kun hän oleskelee kyseessä olevan jäsenvaltion alueella yksinomaan opintojaan harjoittaakseen. Profantin asiassa kyseessä on kuitenkin aviopuolisot, jotka asuvat Belgiassa vaikka heillä on asuinpaikka myös Luxemburgin suurherttuakunnassa. Belgian hallitus arvioi, että tällaiset aviopuolisot tulevat avioliittonsa perusteella riippumattomiksi vanhemmistaan ja että uusi perheyksikkö tämän vuoksi on riippumaton siten, että vanhat siteet Luxemburgissa olevaan perheeseen katoavat.

23 Edellä esitetyn johdosta on aluksi todettava, että kuudennen direktiivin 14 artiklassa käytetään maahantuonnista kannettavan arvonlisäveron vapautuksista säädettäessä sellaisia käsitteitä, jotka on syytä täsmentää, kuten "väliaikainen" maahantuonti. Tämän vuoksi kyseisen artiklan 2 kohdassa säädetään yhteisön säännösten myöhemmästä antamisesta ja samasta syystä jäsenvaltioiden kansalliset säännökset pysytetään voimassa näiden yhteisön säännösten antamiseen asti. Edellä esitetystä seuraa, että voimassa pysytetyissä kansallisissa säännöksissä on otettava huomioon rajat, jotka asetetaan niissä yhteisön oikeuden säännöissä, joiden täytäntöönpanon ne turvaavat.

24 Lisäksi on todettava, että edellä mainitun 14 artiklan mukaan voimassa pidettävien kansallisten säännösten on oltava yhteisön oikeudessa säädettyjä vapautuksia "vastaavat", ja ne on sopeutettava arvonlisäverotuksessa tapahtuvan kaksinkertaisen verotuksen vähentämiseen yhteisön alueella. Näitä vaatimuksia on vuorostaan tarkasteltava arvonlisäveron yhdenmukaistamisen sen tavoitteen valossa, joka on, kuten kuudennen direktiivin johdanto-osan yhdessä perustelukappaleessa todetaan, henkilöiden ja tavaroiden liikkuvuuden todellisen vapauttamisen sekä kansantalouksien keskinäisen vuorovaikutuksen edistäminen.

25 Esitetyt huomiot osoittavat, että kuudennen direktiivin 14 artiklassa säädettyjen vapautusten toteuttamista ei ole jätetty täysin jäsenvaltioiden viranomaisten harkintaan, koska niiden on otettava huomioon arvonlisäveron yhdenmukaistamisen perustavoitteet eli muun muassa henkilöiden ja tavaroiden vapaan liikkuvuuden edistäminen ja kaksinkertaisen verotuksen estäminen.

26 Edellä esitetystä seuraa, että soveltaessaan kansallista lainsäädäntöään, joka koskee toisesta jäsenvaltiosta lähtöisin olevien opiskelijoiden käyttämien moottoriajoneuvojen vapauttamista arvonlisäverosta, jäsenvaltioiden on sovellettava väliaikaisen maahantuonnin käsitettä siten, että kyseessä olevien ajoneuvojen kaksinkertaisella verotuksella ei rajoiteta jäsenvaltioiden kansalaisten vapautta opiskella haluamassaan jäsenvaltiossa.

27 Toisesta jäsenvaltiosta lähtöisin olevan opiskelijan solmima avioliitto ei yksinään muuta tilannetta. Asia olisi toinen, jos kyseessä olevat aviopuolisot asettuisivat vastaanottavaan jäsenvaltioon siten, että he selkeästi osoittavat aikomuksensa olla palaamatta lähtöjäsenvaltioon. Tällaisesta tilanteesta ei kuitenkaan ole kyse ennakkoratkaisupyyntöä koskevassa päätöksessä, eikä oikeudenkäyntiasiakirjoissa ole mitään osoitusta siitä, että esillä olevassa asiassa tilanne olisi ollut tällainen.

28 Esitettyyn kysymykseen on näin ollen vastattava, että yhteisön oikeussäännöillä ja erityisesti kuudennen direktiivin säännöksillä estetään jäsenvaltiota kantamasta arvonlisäveroa toisessa jäsenvaltiossa ostetun moottoriajoneuvon maahantuonnista, kun ajoneuvosta on maksettu arvonlisävero viimeksi mainitussa valtiossa, jossa se on myös rekisteröity, ja kun ajoneuvoa käyttää viimeksi mainitun jäsenvaltion kansalainen, jonka kotipaikka on mainitussa valtiossa mutta joka opiskelee ensin mainitussa jäsenvaltiossa, jossa hänet on merkitty ulkomaalaisrekisteriin opiskelunsa ajaksi. Tässä yhteydessä merkitystä ei ole sillä, onko kyseinen henkilö naimisissa.

Päätökset oikeudenkäyntikuluista

Oikeudenkäyntikulut

29 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Belgian kuningaskunnan hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Päätöksen päätösosa

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto)

on ratkaissut Cour d'appel de Bruxellesin 26.9.1984 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

1) Arvonlisävero, jonka jäsenvaltio kantaa moottoriajoneuvon maahantuonnista toisesta jäsenvaltiosta, ei ole perustamissopimuksen 12 ja 13 artiklassa tarkoitettu tuontitulli eikä tällaista tullia vaikutukseltaan vastaava maksu.

2) Yhteisön oikeussäännöillä ja erityisesti jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1) säännöksillä estetään jäsenvaltiota kantamasta arvonlisäveroa toisessa jäsenvaltiossa ostetun moottoriajoneuvon maahantuonnista, kun ajoneuvosta on maksettu arvonlisävero viimeksi mainitussa valtiossa, jossa se on myös rekisteröity, ja kun ajoneuvoa käyttää viimeksi mainitun jäsenvaltion kansalainen, jonka kotipaikka on mainitussa valtiossa mutta joka opiskelee ensin mainitussa jäsenvaltiossa, jossa hänet on merkitty ulkomaalaisrekisteriin opiskelunsa ajaksi. Tässä yhteydessä merkitystä ei ole sillä, onko kyseinen henkilö naimisissa.